

SECTOR STANDAARD

Not-for-profit organisaties (NPO's)



Nederlandse
Vereniging van Banken

Inleiding

De NVB onderkent de belangrijke rol van not-for-profit organisaties (NPO's) in het leveren van onmisbare diensten voor nationale en internationale samenlevingen en de waardevolle bijdrage van deze sector aan het algemeen belang.

Financiële instellingen, zoals banken, betaalinstellingen en levensverzekeraars, hebben een belangrijke rol als poortwachter binnen het financiële systeem. In de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) worden de verantwoordelijkheden en de wettelijke verplichtingen van poortwachters beschreven om misbruik van het financiële systeem voor witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. Op hoofdlijnen omvatten deze het klantonderzoek, voortdurende controle en het melden van ongebruikelijke transacties.

Internationaal erkende bronnen zoals de FATF wijzen op hoger risico op witwassen en terrorismefinanciering in de NPO-sector. Verschillende voorbeelden worden aangedragen waarbij juridische entiteiten, meestal in de vorm van een stichting of vereniging, zijn gebruikt om criminele geldstromen of netwerken te verhullen, die verband hielden met witwassen of terrorismefinanciering. De risico's op witwassen en terrorismefinanciering en het risicobewustzijn verschillen sterk tussen verschillende NPO's. De risico's zijn

afhankelijk van de operationele activiteiten van deze organisaties, hun acties, financiering, leidinggevend kader en gelieerde partijen. Om te zorgen voor een proportionele en risicogebaseerde aanpak, dienen banken onderscheid te maken tussen risico's die verband houden met de NPO-sector als geheel en de risico's van een individuele NPO. Ten behoeve van een adequaat klantonderzoek (*client due diligence* – CDD) is het noodzakelijk om de risico's van iedere individuele NPO te beoordelen.

Wanneer een zakelijke relatie of transactie een hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering met zich meebrengt, vereist artikel 8 lid 1 van de Wwft van banken dat zij verdiepend onderzoek (*enhanced due diligence* - EDD) uitvoeren. De uitvoering van deze EDD-maatregelen kunnen impact hebben op de klant, bijvoorbeeld doordat er met grote regelmaat en herhaaldelijk informatie- en documentatieverzoeken richting de klant worden verstuurd. Andere mogelijke consequenties zijn geblokkeerde transacties of zelfs een beperkte toegang tot financiële diensten. Het is dan ook van het grootste belang dat de risicobeoordeling van de klant proportioneel wordt uitgevoerd ten opzichte van de vastgestelde risico's en dat er rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden van de zakelijke relatie of de transactie.

Banken zijn intrinsiek gemotiveerd om misbruik van het financiële systeem te voorkomen. Die motivatie kan samen met inspanningen van banken om te voldoen aan de wettelijke Wwft-verplichtingen en de toenemende maatschappelijke druk om witwassen te voorkomen leiden tot ongewenste effecten van het wetgevend kader. Dit fenomeen wordt ook wel aangeduid als de-risking. Het hanteren van een risicogebaseerde aanpak stelt banken in staat de mate en diepgang van hun klantonderzoek aan te passen aan de betreffende risico's. Aanvullende informatie- of bewijsstukken hoeven vervolgens alleen te worden opgevraagd wanneer deze de potentiële risico's kunnen verlagen. Hiermee kan een effectief evenwicht worden bereikt tussen het beheersen en verlagen van de risico's op witwassen en financiering van terrorisme en het borgen van toegang tot het betalingsverkeer.

In deze NVB Sector Standaard wordt de Nederlandse risicogebaseerde aanpak voor banken beschreven voor implementatie van de CDD-vereisten inzake NPO's voor verschillende risicofactoren. Hierbij dienen de risicofactoren per geval te worden beoordeeld binnen de volledige context van de klant.

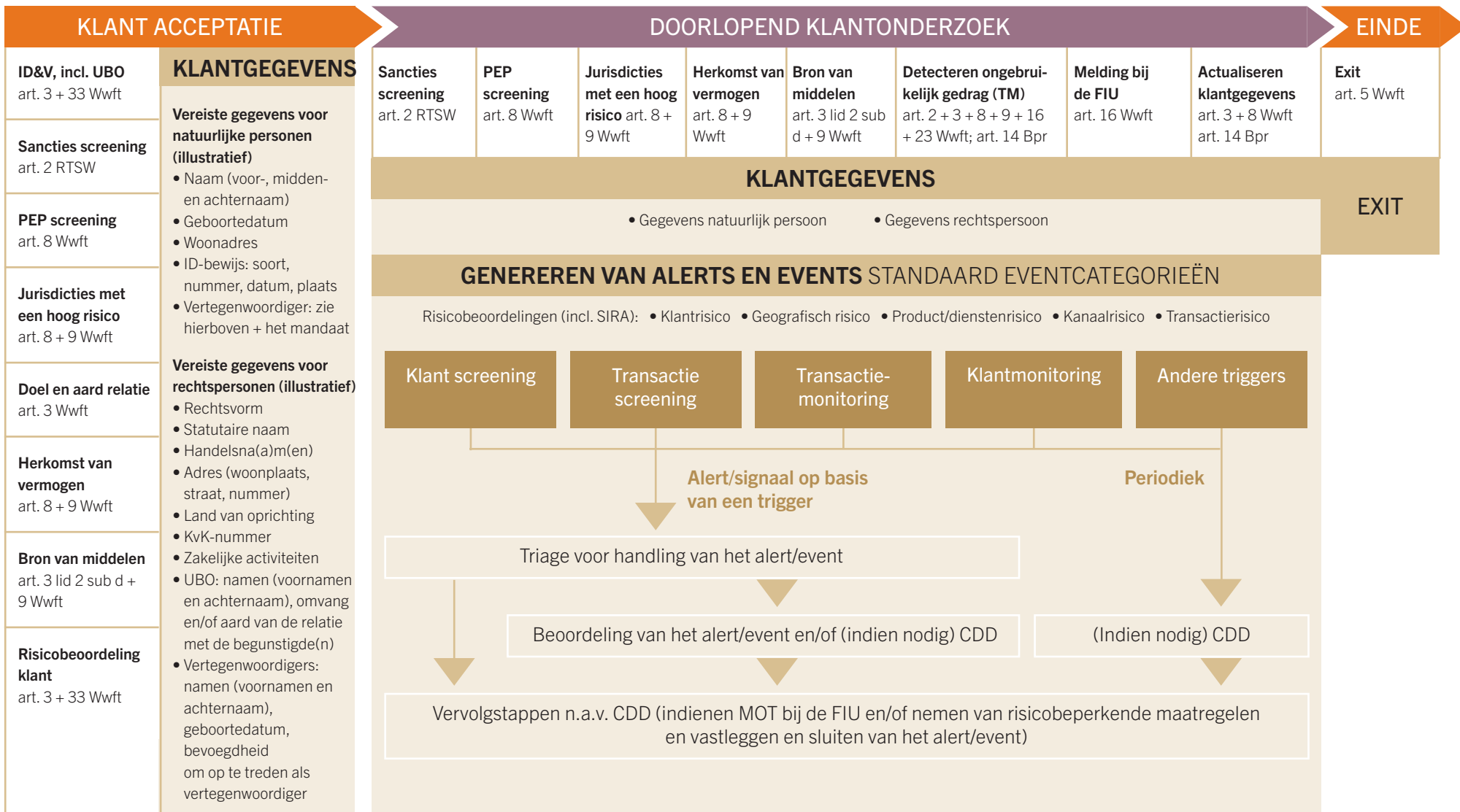
De positionering binnen het Financial Crime Framework

De risicobeoordeling van een NPO is onderdeel van het CDD-proces. Alleen als er bij een zakelijke relatie of transactie sprake is van een hoger risico op witwassen of het financieren van terrorisme moeten er EDD-maatregelen worden uitgevoerd om de risico's van de individuele klant te beperken. In deze Sector Standaard worden duidelijke richtlijnen gegeven voor een gerichte en proportionele toepassing van de Wwft door banken.

De NVB Sector Standaard draagt bij aan de risicogebaseerde benadering van het klantonderzoek waarbij geldt: 'meer waar nodig, minder waar het kan'.

FINANCIAL CRIME FRAMEWORK

RISICOGEBASEERD



Vereiste vanuit wet- en regelgeving
 Risicodetectie mechanismen



1 Sector Standaard

Voor zowel de banken als voor de NPO-sector is het belangrijk dat risico's adequaat worden beoordeeld en indien nodig beperkt. Een essentieel uitgangspunt hierbij is dat alle betrokken partijen zich bewust zijn van de risico's. Wanneer er een risico wordt vastgesteld, moeten de maatregelen gericht zijn op dat specifieke risico, rekening houdend met het doel van de wetgeving en in context van de sector.

Artikel 8 van de Wwft vereist van banken dat zij EDD uitvoeren wanneer een transactie of een zakelijke relatie een hoger risico op witwassen of terrorismefinanciering met zich meebrengt. Bij het beoordelen van de risico's van een (toekomstige) klant, dienen banken zich te verzekeren dat zij goed inzicht hebben in: de governance van deze NPO, de wijze waarop de organisatie wordt gefinancierd, de activiteiten van de organisatie, waar de organisatie actief is en wie de begunstigden zijn.

1.1 Risicofactoren

In de tabel op de volgende pagina staan de kenmerken en het klantgedrag beschreven die door banken als risicoverlagende of risicoverhogende factoren kunnen worden beschouwd bij de risicobeoordeling van een NPO. Deze informatie is ook bedoeld om NPO's meer inzicht te geven in de gehanteerde risicofactoren en draagt bij aan een groter bewustzijn ten behoeve van risicobeperking.

Deze risicoverlagende en risicoverhogende factoren staan niet op zichzelf en moeten worden beoordeeld binnen de volledige context van de klant. De risicoclassificatie kan dan ook niet uitsluitend worden bepaald op basis van de aanwezigheid van een enkele risicofactor. Klanten hebben altijd de mogelijkheid om relevante informatie en documentatie aan te leveren om de context van specifieke kenmerken of gedrag toe te lichten. Het is de verantwoordelijkheid van de klant om de bank tijdig van antwoorden op gestelde vragen te voorzien om de relatie met de bank te continueren. De risicoclassificatie van de klant is daarnaast afhankelijk van het beleid, de risicobereidheid en de integriteitsrisicobeoordeling van de individuele bank.

Risicofactoren	Risicoverlagend	Risicoverhogend
Governance	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtsvorm: religieuze organisaties of verenigingen, bijvoorbeeld een vereniging van eigenaren (VvE), studentenvereniging, sportvereniging, hobbyclub, politieke partij of een branchevereniging • Rechtsvorm: stichting, maar alleen: <ul style="list-style-type: none"> – als de statuten relevante standaardelementen bevatten, zoals transparantie over het eigendom en het zeggenschap van de uitvoerende bestuurders; en – als er sprake is van transparante governancestructuren, en – als er filantropische doelen worden nagestreefd • UBO's/hoger leidinggevend personeel zijn/is woonachtig in Nederland • Geen (familiale) banden tussen de directieleden buiten de zakelijke relatie • Heldere governance en de capaciteiten van het leidinggevend personeel zijn vastgelegd • Getoonde naleving van de compliancebeleid, -procedures en -controles 	<ul style="list-style-type: none"> • Rechtsvorm: stichting (inclusief STAK's) met bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> – complexe en niet-gestandaardiseerde statuten, of – governancestructuren die niet transparant zijn • Beperkte of geen binding met Nederland (bijvoorbeeld wat betreft de samenstelling van het bestuur of het doel en de aard van de relatie met Nederland) • De afwezigheid van adequate interne compliancebeleid, -procedures of -controles
Transparantie	<ul style="list-style-type: none"> • Openbaarmaking van de financiële jaarrekeningen • Transparantie van de financiële stromen • Publicatie van het jaarverslag • Een onafhankelijk auditverslag 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen duidelijkheid over of inzicht in de oorsprong en de bestemming van financiële stromen • Geen boekhouding of financiële verslaglegging
Reputatie	<ul style="list-style-type: none"> • Positief trackrecord • Geen ongunstige berichten in de media die te maken hebben met financiële economische criminaliteit of activiteiten waarop sancties van toepassing zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Links met extremisme, extremistische propaganda of terroristische sympathieën en activiteiten • Betrokkenheid bij wangedrag of criminele activiteiten, met name wanneer dit betrekking heeft op financiële economische criminaliteit
Financiering	<ul style="list-style-type: none"> • Overheidsinstanties en supranationale organen binnen Nederland en de EU • Lidmaatschapsvergoedingen • Sponsoring 	<ul style="list-style-type: none"> • Contante stortingen en/of hoge bedragen • Donaties die substantieel afwijken van het verwachte transactiedrag
Jurisdicties	<ul style="list-style-type: none"> • EU • Jurisdicties met een gelijkwaardig laag risico en een effectief AML/CFT-kader 	<ul style="list-style-type: none"> • Landen waarop sancties van toepassing zijn (tenzij er formele vrijstellingen van toepassing zijn voor humanitaire ondersteuning/menselijke basisbehoeften) • Landen op de grijze of zwarte lijsten van de FATF • Derde landen met een hoog risico volgens de EC
Transacties	<ul style="list-style-type: none"> • Transacties met bekende partijen • Bewezen trackrecord • Beperkte omzet over de rekening (bijvoorbeeld jaarlijks minder dan € 50k of € 100k) • Transacties die zijn gericht op directe noodhulp bij humanitaire crisissituaties zijn formeel vrijgesteld (tenzij onder zeggenschap van personen of entiteiten waaraan sancties zijn opgelegd) 	<ul style="list-style-type: none"> • Transacties met een complexe structuur (zonder logische verklaring) • Ongebruikelijke of excessieve opnamen van contant geld • Transacties die verlopen via niet-gelieerde externe partijen
Doelen	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkt tot binnenlandse activiteiten • Duidelijke missie die overeenkomt met de non-profit-uitgangspunten • Beperkt tot het leveren van goederen of diensten 	<ul style="list-style-type: none"> • Gebrek aan duidelijkheid over het doel en de aard van de NPO • Het doel en de daadwerkelijke activiteiten komen niet overeen
Brancheverenigingen	<ul style="list-style-type: none"> • Lid van een branchevereniging • Naleving van zelfregulerende normen • ANBI-status • CBF-keurmerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Geen lid van een branchevereniging • Geen standaard voor zelfregulering

1.2 Informatie en documentatie

Bij het aangaan van een zakelijke relatie met een NPO, dragen de volgende informatie en documentatie bij aan een adequate risicobeoordeling en verantwoording van effectieve risicoverlagende maatregelen. Het is belangrijk te beseffen dat deze lijst niet uitputtend is. Het kan voorkomen dat bepaalde informatie of documentatie nog niet beschikbaar is op het moment van het aangaan van een zakelijke relatie met de NPO. Zodra deze informatie en documentatie beschikbaar zijn, kunnen deze worden gebruikt voor de risicobeoordeling van de NPO.

- Lidmaatschap en registratie:
 - ANBI-status en/of CBF-keurmerk;
 - ontvanger van landelijke subsidies of subsidies van de EU;
 - audits door betrouwbare derde partijen (bijvoorbeeld accountant, Stichting CIO, FIN, enz.).
- Governance en organisatiestructuur, waaronder UBO's/hoger leidinggevend personeel, organogrammen, toelichting op de organisatiestructuur, aantal werknemers, compliancebeleid, procedures en controles.
- Doel en doelstellingen, inclusief missie, overzicht van programma's en bijbehorende budgetten, activiteiten en geleverde diensten.
- Geografische locatie van (operationele) activiteiten.
- Overzicht van begunstigden die voordeel hebben van de activiteiten en criteria voor het toewijzen van geldmiddelen.

- Het verwachte transactiegedrag, waaronder inkomende en uitgaande geldstromen, type transactie, omvang, frequentie, betrokken landen, valuta, tegenpartijen, enz.
- Financiële verslaglegging en transparantie, zoals financiële verslagen, financieringsbronnen, partijen die financieel bijdragen, methodes voor fondsenwerving, audit rapporten, enz.
- Deelnemen aan en naleving van zelfregulerende normen.

1.3 Risicobeoordeling

De eerder opgenomen risicoverlagende en risico-verhogende factoren moeten door de banken in overweging worden genomen tijdens het klant-onderzoek. Deze risicofactoren dienen te worden beoordeeld in de volledige context van de klant. Op deze manier worden de risico's op witwassen en terrorismefinanciering effectief beperkt en tegelijkertijd de toegang tot het betalingsverkeer geborgd. De risicobeoordeling resulteert in een risicoprofiel van de klant op basis van het geheel van verschillende risicofactoren.

Hieronder volgen een aantal criteria die meegenomen kunnen worden bij het uitvoeren van het klantonderzoek van een NPO en bij het beoordelen van de verkregen informatie:

- Een duidelijke link tussen de missie van de NPO en de daadwerkelijke activiteiten van de NPO.
- De opzet, helderheid en balans van de governance en de besluitvorming.

- Bewijs van de activiteiten, bijvoorbeeld in het jaarverslag, projectverslagen, media, online aanwezigheid enz.
- Binding met Nederland.
- Gehanteerde waarborgen die de betrouwbaarheid van (buitenlandse) partners bevestigen.
- Afstemming van oorsprong en bestemming van de middelen van de NPO met de doelstellingen en activiteiten van de NPO.
- Soort en aantal begunstigden.
- De bereidheid om zich te laten controleren door betrouwbare externe partijen die worden erkend door de bank en door nationale bevoegde autoriteiten (NCA's).
- Deelname aan erkende zelfregulerende structuren die worden aangeboden door gespecialiseerde en onafhankelijke externe partijen, zoals het CBF en Stichting CIO. Audits die worden uitgevoerd door dergelijke instellingen leveren gespecialiseerde en gedetailleerde inzichten op in de aangesloten NPO's.
- Bepalingen in de statuten of het reglement van een NPO waarin staat dat geldmiddelen die overblijven na de ontbinding van de organisatie ten goede komen van een NPO met een soortgelijk doel.
- De aanwezigheid van compliancebeleid, -procedures en -controles om te voorkomen dat financiering wordt verkregen uit illegale bronnen of wordt gebruikt voor illegale doeleinden.
- Situaties van acute noodhulp in gebieden die zijn getroffen door bijvoorbeeld oorlog of een natuurramp.

- Het ontvangen van nationale of EU subsidies. Autoriteiten die dergelijke subsidies toekennen voeren diepgaand onderzoek uit naar deelnemers als onderdeel van hun due diligence-onderzoek.
- Lokale burgers maken steeds vaker deel uit van het bestuur van Nederlandse NGO's (voor een deel gestimuleerd door de Nederlandse autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het toekennen van subsidies). Als lokale burgers deel uitmaken van het bestuur zorgt dit voor een betere band met de lokale bevolking waarop de NGO zich richt en daarnaast voor een hogere betrokkenheid, en daarmee voor een toekomstgerichte oplossing.

2 Impact

Voor de meeste NPO's geldt dat de bank contact zal moeten opnemen met de NPO om de benodigde informatie en documentatie te verkrijgen. Door de focus te leggen op de relevante risicofactoren kan dit informatieverzoek proportioneel worden afgestemd op het niveau van de mogelijke risico's op witwassen en het financieren van terrorisme. Bovendien is een gerichte risicogebaseerde aanpak essentieel om onnodige informatieverzoeken richting de klant te voorkomen en de toegang tot financiële diensten te verbeteren. Ook het gebruik van informatie die afkomstig is uit openbare bronnen en het analyseren van bestaand klantgedrag en bestaande transactiegedrag kan de administratieve last verlagen.

Overcompliance en de-risking in de NPO-sector moeten worden voorkomen. Banken kunnen de risicofactoren die in deze Sector Standaard worden beschreven implementeren via hun beleidsmaatregelen, procedures en controles. Hierdoor kunnen de relevante risico's op witwassen en het financieren van terrorisme effectief worden beheerd en wordt tegelijkertijd geborgd dat het uitvoeren van klantonderzoek niet resulteert in een algehele weigering of beëindiging van zakelijke relaties binnen een volledige klantcategorie.

3 Praktijkvoorbeelden

Let op, de praktijkvoorbeelden die hierna volgen zijn voorbeelden om de praktische toepassing van deze Sector Standaard te illustreren en zijn niet uitputtend.

EEN NPO IN DE EU

Voorbeeld

Een NPO in de EU zet schepen in om mensen te redden die in de problemen zijn gekomen tijdens een poging om de Middellandse Zee over te steken. Er is sprake van onbevestigde beschuldigingen dat de NPO samenwerkt met migrantensmokkelaars.

Sector Standaard

- Voordat er een informatieverzoek aan de klant wordt gedaan, dienen openbare bronnen en de intern beschikbare informatie van de klant en de transacties te worden geraadpleegd.
- De ongunstige berichten in de media moeten worden beoordeeld.
- Financiering door overheids- en supranationale organen wordt in overweging genomen bij het beoordelen van het risico aangezien dit een risicoverlagende factor is.
- Een informatieverzoek aan de klant dient gericht te zijn op informatie die relevant is voor de risico's, zoals een verzoek om een toelichting van de negatieve berichtgeving in de media en het interne compliancebeleid, -procedures en -controles.

EEN INTERNATIONALE NPO

Voorbeeld

Een bekende internationale NPO met vestigingen in een groot aantal landen, die wereldwijd actief is in het bieden van hulp aan vluchtelingen.

Sector Standaard

- Een positief trackrecord wordt beschouwd als een risicoverlagende factor.
- Een hoge mate van transparantie door openbare publicatie van jaarverslagen, updates en de governance is een risicoverlagende factor.
- Voordat er een informatieverzoek aan de klant wordt gedaan, dienen openbare bronnen en de intern beschikbare informatie van de klant en de transacties te worden geraadpleegd.
- Een informatieverzoek aan de klant dient gericht te zijn op informatie die relevant is voor de risico's en niet openbaar beschikbaar is.

EEN RELIGIEUZE ORGANISATIE

Voorbeeld

Een lokale religieuze gemeenschap collecteert wekelijks tijdens de zondagsmis. De gecollecteerde middelen worden gestort op de bankrekening van de organisatie. Alle giften zijn afkomstig van leden van de religieuze organisatie.

Sector Standaard

- Een religieuze gemeenschap die lid is van het CIO (één statuut voor alle onderdelen van dat kerkgenootschap) is een risicoverlagende factor.
- Ieder CIO-lid heeft ook een ANBI-status en is onderhevig aan strengere controles door de Belastingdienst.
- De lokale religieuze gemeenschap valt onder toezicht van Stichting CIO ANBI (dat onder toezicht valt van de Belastingdienst).
- Vaak is een lokale religieuze gemeenschap in bezit van vastgoed, zoals een kerk of een verenigingsgebouw. De bank neemt dit mee in het reguliere onderzoek.
- Het feit dat een organisatie geld ophaalt bij de eigen leden wordt gezien als een risicoverlagende factor.
- Een organisatie die lokaal actief is, met leden uit de lokale gemeenschap, wordt gezien als een risicoverlagende factor.
- Het inzamelen via een collecte is een algemeen gebruik tijdens religieuze diensten, waarbij contant geld betrokken is.
- De bank dient op de hoogte te zijn van de religieuze agenda en de verwachte transacties van de organisatie af te stemmen op de evenementen die op de agenda staan.

EEN KLEINE LOKALE NPO

Voorbeeld

Een individu heeft een stichting opgezet. De stichting is gefinancierd uit kleine bijdragen vanuit de lokale gemeenschap. Het doel van de stichting is om (gebruikte) medische apparatuur naar een aantal landen in Noord-Afrika te versturen.

Sector Standaard

- Er moet een informatieverzoek aan de klant worden gedaan voor de vereiste CDD-informatie, dat onder andere betrekking heeft op de doelstellingen van de NPO, de bron van de middelen en het hoger leidinggevend personeel.
- Een stichting die wordt beheerd door één individu wordt gezien als een hoger risico.
- Een ANBI-status en/of een onafhankelijke audit worden gezien als risicoverlagende factoren.
- Informatie over verschillende soorten en het aantal begunstigden dient te worden verkregen en te worden beoordeeld.
- De transacties dienen op basis van het verwachte transactiegedrag voortdurend te worden gemonitord.
- Het leveren van goederen in plaats van geldmiddelen is een risicoverlagende factor.

EEN NPO DIE EEN PARTICULIERE STICHTING IS

Voorbeeld

Een vermogende persoon heeft een stichting met een ANBI-status opgezet en gefinancierd. Het doel van de stichting is het ondersteunen van scholing voor kinderen in Nederland.

Sector Standaard

- Als de activiteiten beperkt zijn tot alleen Nederland wordt dit gezien als een risicoverlagende factor.
- Een informatieverzoek aan de klant voor de vereiste CDD-informatie, dat onder andere betrekking heeft op de doelstellingen van de NPO en de bron van de middelen.
- Een ANBI-status en/of een onafhankelijke audit worden gezien als risicoverlagende factoren.
- Transacties dienen op basis van het verwachte transactiegedrag voortdurend te worden gemonitord.

ANONIEME GIFT

Voorbeeld

Een NPO ontvangt een anonieme gift van een Nederlandse filantroop, waarbij de NPO niet weet niet wat de bron is van deze middelen.

Sector Standaard

- Als de activiteiten en transacties in lijn zijn met het risicoprofiel of met het verwachte transactiegedrag zijn er geen aanvullende maatregelen benodigd.
- Als de activiteiten en transacties niet in lijn zijn met het risicoprofiel of met het verwachte transactiegedrag wordt een informatieverzoek aan de klant gedaan over de bron van de middelen.

Het regelgevend kader

De regelgevende context die van toepassing is op dit onderwerp is te vinden in de relevante delen van de toepasselijke wetten, regelgeving en richtlijnen van verschillende autoriteiten, zoals: de FATF, de EBA, het Ministerie van Financiën en DNB. Hieronder volgt een overzicht van het huidige regelgevende kader met betrekking tot NPO's.

- **De definitie van een NPO volgens de FATF**

“NPO refers to a legal person or arrangement or organisation that primarily engages in raising or disbursing funds for purposes such as charitable, religious, cultural, educational, social or fraternal purposes, or for the carrying out of other types of ‘good works’.”

- **Aanbeveling 8 van de FATF**

“Countries should review the adequacy of laws and regulations that relate to non-profit organisations which the country has identified as being vulnerable to terrorist financing abuse. Countries should apply focused and proportionate measures, in line with the risk-based approach, to such non-profit organisations to protect them from terrorist financing abuse, including:

- a by terrorist organisations posing as legitimate entities;
- b by exploiting legitimate entities as conduits for terrorist financing, including for the purpose of escaping asset-freezing measures; and

- c by concealing or obscuring the clandestine diversion of funds intended for legitimate purposes to terrorist organisations.”

- **Interpretatienota voor aanbeveling 8 van de FATF**

“The objective of Recommendation 8 is to ensure that NPOs are not misused by terrorist organisations:

- i to pose as legitimate entities;
- ii to exploit legitimate entities as conduits for terrorist financing, including for the purpose of escaping asset freezing measures; or
- iii to conceal or obscure the clandestine diversion of funds intended for legitimate purposes, but diverted for terrorist purposes.”

“... since not all NPOs are inherently high risk (and some may represent little or no risk at all), countries should identify which subset of organisations fall within the FATF definition of NPO. In undertaking this exercise, countries should use all relevant sources of information in order to identify features and types of NPOs, which, by virtue of their activities or characteristics, are likely to be at risk of terrorist financing abuse. It is also crucial to identify the nature of threats posed by terrorist entities to the NPOs which are at risk as well as how terrorist actors abuse those NPOs. Countries should review the adequacy of measures, including laws and regulations, that relate to the subset of the NPO sector that may be abused for terrorism financing support in order to be able to take proportionate and effective actions to address the risks identified.”

- **De definitie van een NPO volgens de EBA**

“Een organisatie zonder winstoogmerk (not-for-profitorganisatie – NPO) is een rechtspersoon, een groepering of een organisatie die zich voornamelijk bezighoudt met het verzamelen of besteden van fondsen voor liefdadigheids-, religieuze, culturele, educatieve, sociale of broederlijke doeleinden.”

- **EBA-richtsnoeren ML/TF-risicofactoren, paragraaf 2.7 lid d**

“Indien de cliënt een organisatie zonder winstoogmerk (NPO) is, moeten de ondernemingen de criteria vermeld in de bijlage toepassen.”

- **EBA-richtsnoeren inzake beleid en controles voor een doeltreffend beheer van risico's in verband met witwassen van geld en terrorismefinanciering (ML/TF-risicofactoren) bij het verlenen van toegang tot financiële diensten**

In de bijlage van deze richtsnoeren worden de criteria gegeven die dienen te worden toegepast wanneer de klant een NPO is, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat niet iedere NPO in dezelfde mate is blootgesteld aan risico's van witwassen en financieren van terrorisme en banken een risicogevoelige aanpak dienen te hanteren.

- **Artikel 8 lid 1 Wwft**

“Een instelling verricht, in aanvulling op artikel 3, tweede tot en met vierde lid, verscherpt cliëntenonderzoek in ten minste de volgende gevallen:

- a. indien de zakelijke relatie of transactie naar haar aard een hoger risico op witwassen of financieren van terrorisme met zich brengt.”

- **Resolutie 2664 (2022) van de VN-Veiligheidsraad**
“Decides that without prejudice to the obligations imposed on Member States to freeze the funds and other financial assets or economic resources of individuals, groups, undertakings, and entities designated by this Council or its Sanctions Committees, the provision, processing or payment of funds, other financial assets, or economic resources, or the provision of goods and services necessary to ensure the timely delivery of humanitarian assistance or to support other activities that support basic human needs ... are permitted and are not a violation of the asset freezes imposed by this Council or its Sanctions Committees;”
- **EC-richtsnoer inzake humanitaire hulp (220630)**
“Humanitarian exemptions mean that a restriction does not apply when the underlying action has a humanitarian purpose. In that case, Humanitarian Operators can carry out the action in question without any delay and without the need to inform or obtain an authorisation from an NCA. Importantly, exemptions do not amount to blank cheques. Humanitarian derogation means that an action that would be otherwise prohibited by the sanctions can be carried out for humanitarian purposes only after the NCA has granted an authorisation to do so, in accordance with the relevant Council Regulation. Humanitarian operators have to apply for derogation from the relevant NCA.”

Afstemming tussen de ‘DNB Good Practices’ en de ‘NVB Sector Standaard’

DNB heeft als doel organisaties waarop de bank toezicht houdt inzicht te geven in haar beleidspraktijk door bijvoorbeeld een interpretatie van wettelijke toezichtregels te geven (Q&A), evenals voorbeelden van manieren waarop aan de wettelijke toezichtregels kan worden voldaan (Good Practices). Het is hierbij belangrijk op te merken dat noch de Q&A's, noch de Good Practices van DNB juridisch bindend zijn.

In de NVB Standaard worden de toepassing en de uitvoering van de risicogebaseerde aanpak voor NPO's in meer detail beschreven. De Standaard is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen de banken en de sector, met als doel de efficiëntie van de regelgevende kaders te vergroten door de ruimte binnen de verschillende kaders te gebruiken om bestaande mechanismen te verbeteren. Daarnaast geeft de Standaard meer praktische voorbeelden van risicofactoren en risicoverlagende maatregelen voor verschillende scenario's.

De NPO-sector maakt actief gebruik van zelfregulering en stimuleert het gebruik hiervan ook. Verschillende brancheorganisaties hebben richtsnoeren en zelfregulerende normen opgesteld om de controles en transparantie binnen de sector te verbeteren. Als risicoverlagende maatregel wordt overwogen om een certificering op basis van audits in te voeren voor specifieke (sub)sectoren van het NPO-segment.



© Juli 2023

Nederlandse Vereniging van Banken